

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/399/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115224970
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115224970.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v zastúpení: Advocate s.r.o., konajúca JUDr. Martinom Máčajom, konateľom, so sídlom: Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti žalovanej: L. G., F.: XX.X.XXXX, bytom: I. XXXX/X, XXX XX P., štátna občianka SR, o zaplatenie 252,62 € s príslušenstvom

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 17.9.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 252,62 € ako nesplatenej časti trov mediačného konania, ďalej úroku vo výške 32 % ročne zo sumy:

- 1000 € od 23.5.2012 do 17.6.2013 vo výške 342,79 €
- 900 € od 18.6.2013 do 19.7.2013 vo výške 25,25 €
- 850 € od 20.7.2013 do 17.8.2013 vo výške 21,61 €
- 650 € od 18.8.2013 do 16.9.2013 vo výške 17,10 €
- 550 € od 17.9.2013 do 16.10.2013 vo výške 14,47 €
- 500 € od 17.10.2013 do 20.11.2013 vo výške 15,34 €
- 420 € od 21.11.2013 do 18.12.2013 vo výške 10,31 €
- 340 € od 19.12.2013 do 15.1.2014 vo výške 8,35 €
- 270 € od 16.1.2014 do 20.2.2014 vo výške 8,52 €
- 200 € od 21.2.2014 do 20.3.2014 vo výške 4,91 €
- 130 € od 21.3.2014 do 19.4.2014 vo výške 3,42 €
- 60 € od 20.4.2014 do 19.5.2014 vo výške 1,58 €

úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy:

- 1496,40 € od 23.9.2012 do 17.6.2013 vo výške 87,89 €
- 1396,40 € od 18.6.2013 do 19.7.2013 vo výške 9,79 €
- 1346,40 € od 20.7.2013 do 17.8.2013 vo výške 8,56 €
- 1146,40 € od 18.8.2013 do 16.9.2013 vo výške 7,54 €
- 1046,40 € od 17.9.2013 do 16.10.2013 vo výške 6,88 €
- 996,40 € od 17.10.2013 do 20.11.2013 vo výške 7,64 €
- 916,40 € od 21.11.2013 do 18.12.2013 vo výške 5,62 €
- 836,40 € od 19.12.2013 do 15.1.2014 vo výške 5,13 €
- 766,40 € od 16.1.2014 do 20.2.2014 vo výške 6,05 €
- 696,40 € od 21.2.2014 do 20.3.2014 vo výške 4,27 €

- 626,40 € od 21.3.2014 do 19.4.2014 vo výške 4,12 €
- 556,40 € od 20.4.2014 do 19.5.2014 vo výške 3,66 €
- 486,40 € od 20.5.2014 do 18.6.2014 vo výške 3,20 €
- 416,40 € od 19.6.2014 do 21.7.2014 vo výške 3,01 €
- 346,40 € od 22.7.2014 do 21.8.2014 vo výške 2,35 €
- 276,40 € od 22.8.2014 do 22.9.2014 vo výške 1,94 €
- 206,40 € od 23.9.2014 do 20.10.2014 vo výške 1,27 €
- 136,40 € od 21.10.2014 do 28.11.2014 vo výške 1,17 €
- 116,40 € od 29.11.2014 do 22.12.2014 vo výške 0,61 €
- 96,40 € od 23.12.2014 do 24.1.2015 vo výške 0,70 €
- 86,40 € od 25.1.2015 do 19.2.2015 vo výške 0,49 €
- 76,40 € od 20.2.2015 do 23.3.2015 vo výške 0,54 €
- 66,40 € od 24.3.2015 do 9.4.2015 vo výške 0,25 €

Žalobca si uplatnil náklady spojené s uplatnením pohľadávky: poplatok za upomienky vo výške 20 €, trovy rozhodcovského konania v celkovej výške 314,53 €, ktoré pozostávajú:

a) 83,34 € s DPH, ktorá predstavuje hodnotu za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia žalobcu podľa § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 73,69 € s DPH a režijný paušál právneho zástupcu oprávneného podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 9,65 € s DPH,

b) 83,34 € s DPH, ktorá predstavuje hodnotu za písomné podanie protistrane - pokus o zmier právnym zástupcom žalobcu podľa § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 73,69 € s DPH a režijný paušál právneho zástupcu oprávneného podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 9,65 € s DPH,

c) 83,34 € s DPH, ktorá predstavuje hodnotu za vyhotovenie návrhu na začatie rozhodcovského konania právnym zástupcom žalobcu podľa § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 73,69 € s DPH a režijný paušál právneho zástupcu oprávneného podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení vo výške 9,65 € s DPH,

d) 64,51 €, ktorý predstavuje poplatok za rozhodcovské konanie, pričom žiadal aj náhradu trov konania predstavujúcu trovy právneho zastúpenia a súdny poplatok.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca podal v zmysle rozhodcovskej zmluvy, ktorá sa vzťahuje na pripojenú Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, Stálemu rozhodcovskému súdu návrh na začatie rozhodcovského konania. Na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 22.5.2012 uzatvorenej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovanej zmluvy v platnom znení žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 1000 €, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 730 € za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere, a to v 10 mesačných splátkach po 173 €, počnúc dňom 17.6.2012. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, sa žalobca a žalovaná dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušila dojednania predmetnej Zmluvy o úvere a stratila výhodu splátok, žalobca vyzval žalovanú na úhradu jej záväzku. Výzva na úhradu dlhu bola odoslaná dňa 22.3.2013. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere sa žalovaná zaviazala uhradiť žalobcovi v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy aj poplatok za zasielanie upomienok, celkom vo výške 20 €. Žalovaná ku dňu vyhotovenia návrhu na začatie rozhodcovského konania uhradila žalobcovi sumu vo výške 1360 €. Žalobca podal dňa 12.11.2014 návrh na začatie rozhodcovského konania. V zmysle ustanovenia § 73 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa rozhodcovské konanie, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa tohto zákona a ktoré neskončilo pred 1.januárom 2015 sa týmto dňom prerušuje. Vzhľadom k tomu, že žalobca podal dňa 12.11.2014 návrh na začatie rozhodcovského konania, vznikli mu trovy rozhodcovského konania vo výške 314,53 €.

3. Žalovaná sa k návrhu na začatie konania nevyjadřila.

4. Podľa § 200ea zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

5. Podľa § 115a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, na prejednanie veci samej nie je potrebné nariadovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

6. Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

7. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a v zmysle vyššie citovaných ustanovení vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania na základe nasledovného skutkového stavu veci:

8. Dňa 22.5.2012 bola medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej bol žalobca ako veriteľ oprávnený poskytnúť žalovanej ako dlžníkovi úver v sume 1000 € a žalovaná sa zaviazala zaplatiť túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 730 €, celkovo zaplatiť čiastku 1730 € v 10 mesačných splátkach po 173 €, počnúc dňom 17.6.2012 na účet veriteľa špecifikovaný vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Finančné prostriedky mali byť poskytnuté na iný účel, nie za účelom zamestnania, povolania, ani podnikania. Zmluva obsahovala len tieto údaje a v závere žalovaná ako dolu podpísaný dlžník vyhlásila, že sa oboznámila a súhlasila s obsahom zmluvy o úvere, ako aj s obsahom v nich uvedených a súhlasí so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.

9. V zmysle bodu 10. všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaná uznala dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči žalobcovi čo do dôvodu, aj výšky tak, ako je uvedené v zmluve a zaviazala sa ho uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

10. Z oznámenia Združenia arbitráže a mediácie zriaďovateľa Stáleho rozhodcovského súdu so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava zo dňa 17.6.2015 súd zistil, že rozhodcovské konanie vedené pod spisovou značkou SR 19087/14 vo veci žalobcu: POHOTOVOST', s.r.o., proti žalovanej: L. G. o zaplatenie peňažného plnenia s príslušenstvom, bolo dňom 16.6.2015 zastavené na základe ust. § 73 ods. 6 zák. č. 355/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

11. Z písomného vyhlásenia mediátora E.. J. J., v mediačnom konaní vedenom na Mediačnom centre spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., pod spisovou značkou: MK 01529/13 medzi žalobcom a žalovanou súd zistil, že uvedené mediačné konanie mediátor písomným vyhlásením ukončil a to na tom základe, že žalovaná na základe výzvy mediačného centra neposkytla súčinnosť potrebnú k uskutočneniu mediačného konania, nepotvrdila svoju účasť, nedostavila sa na výkon mediačnej činnosti v určenom čase, svoju neprítomnosť neospravedlnila dôležitými dôvodmi, ani nepožiadala o výkon mediačnej činnosti v iný termín.

12. Žiadne ďalšie dôkazy žalobca v konaní nepredložil.

13. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., účinného do 31.12.2012, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

19. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

21. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

22. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

23. Podľa § 37 ods. 2 OZ, právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

24. Podľa § 37 ods. 3 OZ, právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

25. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Občianske súdne konanie je konaním dôkazným, to znamená, že účastníka v konaní zaťažuje povinnosť tvrdenia a povinnosť na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo aspoň označiť dôkazy osvedčujúce ich pravdivosť. Dôkaznými prostriedkami v súdnom konaní sú v zmysle § 125 O.s.p. všetky prostriedky, ktorými možno zistiť skutkový stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov konania. To znamená, že ako dôkazný prostriedok nemôže súd použiť dohady, predpoklady, indície a podobne. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd nahromadením dostatočných podkladov vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Ak účastník nesplní svoju povinnosť predloženia dôkazov spôsobilých preukázať pravdivosť svojich tvrdení, dostáva sa do procesnej situácie neunesenia tzv. dôkazného bremena a súdu neostáva nič iné, len na okolnosti a skutočnosti, ktoré neboli riadne preukázané neprihliadať.

27. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj s poukazom na príslušné vyššie citované ustanovenia Občianskeho zákonníka.

28. Súd na základe žalobcom predložených listinných dôkazov mal za to, že žalobca nepreukázal poskytnutie sumy úveru 1000 €, uvedená skutočnosť nebola zrejماً zo žiadneho žalobcom predloženého dôkazu. To znamená, že bez konkrétneho dôkazu o reálnom vyplatení tejto sumy žalovanej, súd nemohol dospieť k záveru, že žalovanej bol uvedený úver naozaj v danej výške žalobcom poskytnutý. Samotná zmluva uvádza, že veriteľ je oprávnený poskytnúť dlžníkovi úver v sume 1000

€, avšak neuvádza sa, že tento úver bol aj naozaj, reálne žalovanej poskytnutý. Z toho dôvodu, že žalobca nepredložil žiaden dôkaz o poskytnutí (reálnom vyplatení poskytnutých finančných prostriedkov žalovanej) a teda nepreukázal poskytnutie sumy úveru, t.j. v tomto smere neunesol dôkazné bremeno, súd vyhodnotiac tento chýbajúci dôkaz považoval nárok žalobcu za nedôvodný. Súd aj napriek tejto skutočnosti ešte podrobil predmetnú spotrebiteľskú zmluvu tzv. sudcovskej kontrole a mal za to, že táto nenapĺňa všetky náležitosti vyžadujúce zákonom č. 129/2010 Z.z..

29. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

30. Podľa ust. § 502 Obch. zák. ods. 1, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

31. Hlavný právny vzťah je však založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 129/2010 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože: normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Obč. zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi tromi zákonmi, prichádzajúcimi takto o úvahy (1. zákon o spotrebiteľskom úvere, 2. Občiansky zákonník, 3. Obchodný zákonník) panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Obč. zákonníka.

32. To znamená, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisoch k nemu.

33. Podľa § 879r veta prvá Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 1. júna 2014.

34. Súd dospel k záveru, že uvedená zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k), t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, kedy v zmluve je uvedený len údaj o výške mesačnej splátky 173 €, ktorá však v sebe zahŕňa aj časť istiny, úroky a aj tzv. náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere. Keďže v bode 10. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru bolo uvedené, že tretina poplatku 730 € predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, vzhľadom na uvedenú formuláciu je zrejmé, že daný údaj nie je špecifikovaný tak, ako vyžaduje zákon č. 129/2010 Z.z. a zároveň zmluva neobsahuje údaj o poradí, v ktorom sa budú jednotlivé splátky priradovať a ako z jednotlivých mesačných splátok bude platená časť na istinu, časť na úrok, časť na ďalšie poplatky účtované žalobcom a teda i táto časť zmluvy nespĺňa zákonom vyžadované náležitosti úverovej zmluvy.

35. Súd si na tomto mieste dovoľuje poznamenať, že posudzovaná zmluva je čo sa týka konkrétnych údajov, detailov úveru veľmi obmedzená, tak povediac, zmluva neobsahuje skoro nič a v žiadnom prípade neobsahuje výšku úroku, ako základnú náležitosť zmluvy o úvere, resp. výšku ostatných prípadných poplatkov a preto s poukazom na § 11 citovaného zákona súd nemohol priznať žalobcovi žiaden úrok ani iné poplatky, či sankcie, náklady na vypracovanie, uzatvorenie zmluvy a podobne. Z vyššie uvedenej formulácie bodu 10. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z ktorého mala byť zrejmá výška dohodnutého úroku je nepochybné, že pri uzatváraní zmluvy žalovaná nemala určitú a konkrétnu vedomosť o výške úroku, t.j. akou ročnou úrokovou sadzbou sa bude spravovať tento záväzkovoprávny vzťah medzi ňou a žalobcom, aký úrok jej bude žalobca účtovať, pretože takto

formulovaný úrok, že tento predstavuje tretinu dohodnutého poplatku, nie je určitý, ani zrozumiteľný. Z toho dôvodu tento údaj súd nemal možnosť posúdiť inak, len ako údaj absolútne neplatný. Keďže tento úver nebol presne exaktne a teda platne dohodnutý, potom je potrebné pozeráť na celú dohodu ako neplatnú s poukazom na § 37 a 39 Občianskeho zákonníka.

36. Aj napriek tomu súd ešte aj vyrátal dohodnutý úrok v tejto zmluve o úvere, t.j. 730 € deleno 3 rovná sa 243,33 €, vydelené desiatimi mesačnými splátkami = 24,33, na základe čoho súd dospel k záveru, že úrok mal byť vyčíslený a dohodnutý vo výške 24,33 %. Súd následne ešte podrobil sudcovskej kontrole aj výšku danej sadzby úroku, kedy pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku bolo potrebné prihliadnúť na celkové okolnosti úkonu, pohnútky a účel, ktorý sledoval a predovšetkým bolo treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov.

37. Súd zistil, že priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk pri stave úverov v domácnostiach, pri úveroch spotrebiteľských a ostatných do 1 roka, ako aj pri nových obchodoch do 1 roka predstavuje úrokovú sadzbu v rozsahu 7,20 až 7,93 %.

38. Keďže nikto, ani súd nemôže ani nie je jeho úlohou nahrádzať kontraktálny proces a určiť presnú úrokovú mieru, aká by prípadne medzi stranami bola v rámci udržateľných úrokov dohodnutá, výška zmluvného úroku ďaleko prevyšuje akceptovateľnú výšku, súd túto časť zmluvy o úvere, t.j. dohodu o výške úroku vyhodnotil ako v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť v tejto časti dojednania. Zároveň súd ešte opakuje, že táto dohoda o výške úroku nebola exaktne stanovená a dojednaná a teda už aj z toho dôvodu je zmluva neplatná.

39. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, elementárnej slušnosti a tolerancie a morálneho charakteru konajúcich.

40. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty, a ktorý peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok NS SR z 26.4.2012 - 5Cdo 26/2011).

41. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úroku, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi podľa súdnej praxe je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Nie je možné neprihliadnúť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky, čo odporuje dobrým mravom.

42. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnúť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o

úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

43. Nemecký BGH (Spolkový súdny dvor) vo svojom rozsudku z 13.3.1990 (AZ: XI ZR 252/89) vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov (12 percent) oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný (v rozpore s ustanovením §138 BGB odsek 2 = občianskoprávna úžera) a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi.

43. Z rakúskej a švajčiarskej judikatúry:

K § 879 ABGB <http://www.jusline.at/879_ABGB.html> ods.2 č.4

Predovšetkým sú neplatné nasledovné zmluvy,

ak niekto využije (pozn. prekl. v zmysle vykoristí) ľahkomyselnosť, stav núdze, slabomyselnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere.

4Ob505/64 - Úžera spôsobuje neplatnosť celej zmluvy, nie len jej zakázanej časti.

3Ob592/77 - Znak skutkovej podstaty vykorisťovania predpokladá, že úžerník využije k svojmu obohateniu situáciu, ktorú nemusel sám spôsobiť, o ktorej však vedel alebo musel vedieť rovnako ako o pomere plnenia a protiplnenia.

44. Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi (rozs. NS ČR 21Cdo 1484/04), pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. V danom prípade pri zjavnom využití aj ľahkovážnosti dlžníka stačí, že k využitiu nadvlády nad dlžníkom dôjde aj čo len z nedbanlivosti (rozs. KS v Prešove 3Co 3/2011).

45. Ústavný súd SR v náleze z 28. februára 1995 sp. zn. PL. ÚS 10/95 (Zbierke zákonov SR, čiastka 20, číslo 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 OZ okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods. 1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

46. Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj pri zákonomnom zákaze) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnym úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

47. V zmluve teda bola dojednaná úroková miera vo výške 68,80 % ročne, pričom v čase uzavretia predmetnej zmluvy pri úveroch poskytovaných bankami domácnostiam, predstavovala v priemere okolo 11 - 14 % ročne. Už len samotná skutočnosť, že cena úveru je niekoľkonásobne vyššia je zarážajúca a odôvodňujúca zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžery a vadnosti právneho úkonu. Úrok vo výške 68,80 % ročne podstatnou a absolútne neprimeranou mierou prekročoval horný limit obvyklej úrokovej miery. Žalobca si uplatnil úroky vo viac ako 5-násobnej výške, ako poskytovali banky v rovnakom období, čiže prekročil obvyklé úroky poskytované bankami. Dohodnuté úroky sú odplatom za používanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu.

48. Nový úver za vysokú cenu je síce vnímaný zo strany klienta ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je klient vo finančnej tiesni a berie úver, ide na jeho strane o prirodzený postup v zmysle „potrebujem, dávajú, a preto beriem“, tak zo strany dodávateľa ide o postup bez odbornej starostlivosti, ktorý civilistika zohľadňuje pri vyhodnocovaní vadnosti právneho úkonu. Veriteľ musí počítať s následkami pri podcenení bonity dlžníka resp. ako tomuto bolo v tomto prípade, kedy žalobca sa spolieha na pravdivosť údajov o výške mesačnej mzdy uvedených žiadateľom. I v tomto je potrebné vidieť podnikateľské riziko, ktoré si sám veriteľ na seba poskytovaním pôžičiek elektronicky na diaľku vlastne berie. Avšak uvedené nemožno presúvať na ťarchu daného klienta vo forme vysokého a absolútne neprimeraného úroku či tzv. odplaty.

49. Súd posúdil aj ročnú percentuálnu mieru nákladov v danej zmluve a mal za to, že táto je nadštandardná, neprimeraná 267,13 % a teda i túto skutočnosť zohľadňoval pri posudzovaní náležitostí zmluvy, t.j. jej platnosti, kedy súd nemohol takto koncipovanej zmluve s takou vysoko koncipovanou RPMN priznať právnu ochranu.

50. Vzhľadom na vyššie citované odôvodnenie súd považuje dohodnutie úrokovej sadzby nezrozumiteľnou a neurčitou formou s poukazom na to, že tento úrok bol zahrnutý ako 1/3 poplatku v rozsahu 730 € je neurčité, nezrozumiteľné a teda neplatné a zároveň výška úroku je neprimeraná, úžernícka, v rozpore s dobrými mravmi a teda tiež v konečnom dôsledku neplatná, taktiež aj RPMN.

51. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti o nedostatku danej zmluvy súd za použitia § 11 mal za to, že zmluva neobsahuje uvedené náležitosti, resp. tieto náležitosti sú uvedené neurčito a nezrozumiteľne a teda s poukazom na § 39 a § 37 Občianskeho zákonníka považoval zmluvu za neplatnú a v takomto prípade nastupuje inštitút vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

52. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor na iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

53. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením s právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

54. Podľa § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

55. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

56. Podľa § 458 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

57. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd nemal preukázané, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 1000 € a v prípade, ak by aj tento bol poskytnutý, súd vzhľadom na vyššie uvedené právne závery uzavrel, že daná zmluva o úvere je neplatná a preto nastupuje inštitút bezdôvodného obohatenia.

58. Súd s poukazom na vyššie uvedené posúdil danú zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú a musel teda prihliadať na zvýšenú ochranu spotrebiteľa a to vzhľadom na vedľajším účastníkom vznesenú námietku premlčania.

59. Ochranu spotrebiteľa poskytuje aj inštitút posudzovania premlčania uplatneného nároku ex off, aj bez toho, že sa dlžník premlčania dovoľá.

60. Zákonom č. 102/2014 Z. z. ako bod 11 Čl. VIII bol do zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b v tomto znení: Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť

alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

61. Tento zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014 a zákonodarca nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá. Inými slovami, okrem údaju o účinnosti novej právnej úpravy, absentujú pravidlá koexistencie starej a novej právnej úpravy. Je preto otázne, či sa nová právna úprava obsiahnutá v spomínanom ustanovení § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má aplikovať aj na vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti novej právnej úpravy. Riešenie naznačeného problému tak vyžaduje odpoveď na dve základné otázky. Po prvé, či ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má povahu hmotnoprávnu alebo naopak procesnú.

62. Súd zastáva názor, že ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa normuje predovšetkým a najmä procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a má preto charakter procesnoprávny. Týmto orgánom je predovšetkým a najmä súd, čo vyplýva jasne a nepochybné z odvolávky normatívneho textu na premlčanie vo význame prekážky žalovateľnosti uplatneného subjektívneho práva. To, že zákonodarca použil v citovanej norme pojem premlčanie, ktoré je upravené v hmotnoprávných predpisoch, na tom nič nemení. Použil ho totiž v kontexte s prihladaním na skutočnosti, ktoré bránia priznať plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy.

63. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je lex specialis k ustanoveniu 100 ods.1 Občianskeho zákonníka, ktoré je však samo procesným ustanovením, nakoľko v naznačených diferenciách normuje procesné vzťahy (procesnú činnosť súdu), keďže stanovuje súdu podmienenú povinnosť prihliadať na skutočnosti, ktoré nastali v konaní. Ako to vyplýva z dikcie poslednej vety ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.“ Dikcia ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dikcia ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa sú komplementárnymi pravidlami vo vzťahu lex generalis (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a lex specialis (§ 5b zákona o ochrane spotrebiteľa), lebo dikcia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne dopĺňa pravidlo ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka v tom zmysle, že pokiaľ nepôjde o nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka uplatnenú v konaní pred súdom. A naopak, pokiaľ pôjde o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, na premlčanie (správnejšie na márne uplynutie premlčacej lehoty) súd prihliadne i bez návrhu dlžníka.

64. Čo sa týka otázky časovej pôsobnosti a teda, uplatniteľnosti pravidla obsiahnutého v tejto právnej norme, je potrebné uviesť, že rozdiel medzi pôsobnosťou hmotnoprávných a procesných noriem vo svojej podstate zásadný nie je. Pravidlom (a vlastne pojmovým znakom) každej právnej normy je, že reguluje spoločenské vzťahy dopredu, nie spätne. Z hľadiska legislatívneho vyjadrenia túto problematiku riešia tzv. intertemporálne (prechodné) ustanovenia právnych predpisov. Avšak sú aj prípady, ako je práve ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, keď zákonodarca mlčí a nestanovuje žiadne pravidlá časovej koexistencie starej a novej právnej úpravy. Všeobecným pravidlom je tzv. okamžitá aplikabilita procesných noriem, čo znamená, že procesná norma pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky „živé“ spory (a iné právne veci) prebiehajúce na súdoch. Inak povedané, z mlčania zákonodarcu v prípade procesných noriem možno bez problémov vyvodit' pravidlo o časovej pôsobnosti procesnej normy, pretože proste pôsobí v čase „dopredu“.

65. Ak teda platí, že právna norma § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter, a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim intertemporalít, musí súd prihliadať na premlčanie práva ex officio vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach, podliehajúcich hypotéze tejto právnej normy.

66. Osobitné právne postavenie spotrebiteľskej zmluvy však obligatórne uprednostňuje ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

67. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovené (§ 101 - § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

68. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

69. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

70. Lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní. (§ 122 ods. 1 OZ).

71. Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň. (§ 122 ods. 2 OZ).

72. Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. (§ 122 ods. 3 OZ).

73. Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

74. Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnou vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou. Premlčanie je teda uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul, bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Táto zmena (oslabenie) pôvodného práva, vzniknutá premlčaním, spočíva v skutočnosti, že dlžník môže po uplynutí premlčacej doby privodiť zánik vynutiteľnosti tohto subjektívneho práva tým, že sa s úspechom premlčanie dovoľá pred príslušným orgánom. Premlčaním teda právo samo o sebe nezaniká, len sa oslabuje, a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. Avšak ani nárok premlčaním sám o sebe nezaniká a oprávnený sa môže svojho premlčaného práva domáhať žalobou, na základe ktorej dlžník môže byť na splnenie pohľadávky zaviazaný, ak sa premlčania nedovoľá. Ak však žalovaná vznesie námietku, nárok zaniká, ale subjektívne právo trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

75. Na základe vykonaného zhodnoteného dokazovania súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na základe zmluvy zo dňa 22.5.2012, na základe ktorej mal žalovanej poskytnúť úver vo výške 1000 € (čo však nepreukázal), je podaný po uplynutí zákonnej 2-ročnej premlčacej lehoty, vychádzajúc z toho, že súd skonštatoval neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy - v danom prípade tak platí plynutie premlčania podľa § 107 ods. 1 OZ, ktorej dodržanie je súd povinný v zmysle § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. skúmať z úradnej povinnosti aj napriek tomu, že sama žalovaná spotrebiteľka sa tejto skutočnosti pred súdom nedovoľáva. Návrh bol podaný dňa 17.9.2015.

76. Pre všeobecnú premlčaciu lehotu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Začiatok je vymedzený objektívne, nezávisle na subjektívne okolnosti a v zásade nastáva splatnosť dlhu. Súd sa pri zistení nedodržania zákonnej premlčacej lehoty už nemusí zaoberať dôvodnosťou žaloby.

77. Keďže nárok žalobcu súd vzhľadom na vyššie citovanú argumentáciu vyhodnotil ako plnenie z bezdôvodného obohatenia, t.j. z neplatného právneho úkonu, mal potom za to, že k bezdôvodnému obohateniu žalovanej voči žalobcovi by bolo došlo v deň uzatvorenia neplatnej zmluvy dňa 22.5.2012 (aj to len v prípade, ak by žalobca preukázal poskytnutie úveru). A teda žalobca už v deň nasledujúci mohol žiadať od žalovanej vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko dohoda o splatení poskytnutej čiastky v desiatich mesačných splátkach, je s poukazom na absolútnu neplatnosť celej zmluvy tiež neplatná. Porovnaním dátumu 22.5.2012 s dátumom podania žaloby 17.9.2015 je nevyhnutné konštatovať, že nárok žalobcu je premlčaný.

78. Na základe vykonaného a zhodnoteného dokazovania súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na základe zmluvy zo dňa 30.10.2007, na základe ktorej právny predchodca žalobcu mal poskytnúť žalovanej úver vo výške 150.000,- Sk, a na ktorý úver žalovaná učinila úhrady vo výške 545 €, je podaný po uplynutí zákonnej dvojročnej premlčacej lehoty, vychádzajúc z toho, že súd skonštatoval neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy - v danom prípade tak platí plynutie premlčania podľa § 107 ods. 1 OZ, ktorej dodržanie je súd povinný v zmysle § 5b zákona č. 270/2007 Z. z. skúmať z úradnej povinnosti aj napriek tomu, že sama žalovaná spotrebiteľka sa tejto skutočnosti pred súdom nedovoľáva. Návrh bol podaný dňa 10.12.2013.

79. Pre všeobecnú premlčaciu lehotu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Začiatok je vymedzený objektívne, nezávisle na subjektívnej okolnosti a v zásade nastáva splatnosťou dlhu. Súd sa pri zistení nedodržania zákonnej premlčacej lehoty už nemusí zaoberať dôvodnosťou žaloby.

80. Keďže nárok žalobcu súd vzhľadom na vyššie citovanú argumentáciu vyhodnotil ako plnenie z bezdôvodného obohatenia, t.j. z neplatného právneho úkonu, mal súd potom za to, že k bezdôvodnému obohateniu žalovanej voči žalobcovi došlo v deň uzatvorenia (neplatnej) zmluvy dňa 30.10.2007. A teda žalobca už deň nasledujúci mohol žiadať od žalovanej vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko dohoda o splatení poskytnutej čiastky v 72 mesačných splátkach je s poukazom na absolútnu neplatnosť celej zmluvy tiež neplatná. Porovnaním dátumu 24.10.2007 s dátumom podania žaloby na súd 10.12.2013, je nevyhnutné konštatovať, že nárok žalobcu je premlčaný.

81. Vzhľadom na všetky vyššie spomenuté skutočnosti s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a žalobu v prevyšujúcej časti (okrem častí, v ktorých bolo konanie zastavené) zamietol.

82. Podľa § 151 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

83. Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

84. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

85. Podľa § 151 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia.

86. V konaní bol v celom rozsahu neúspešný žalobca, ktorý si uplatnil právo na náhradu trov konania, ale vzhľadom na jeho neúspešnosť, súd o jeho trovách konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

87. V konaní bola žalovaná v celom rozsahu úspešná, avšak žiadne trovy jej nevznikli a tieto si ani neuplatnila, a preto súd o jej trovách s poukazom na § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, v 3 písomných vyhotoveniach.

V zmysle § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V zmysle § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.